

ที่ นธ ๐๐๑๗.๒ / ๑.๓๓๐๕

ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส
ถนนศูนย์ราชการ นธ ๙๖๐๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินการ “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19”

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ, นายอำเภอทุกอำเภอ, นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส, นายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแนะนำงานสมัชชาสุขภาพจังหวัด

จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ได้รับการประสานจากสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ซึ่งเป็นหน่วยประสานงานกลางเพื่อขับเคลื่อนแผน “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19” ขอให้จังหวัดสนับสนุนให้มีการพัฒนา และขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพของทุกจังหวัดให้เป็นเวทีพัฒนา และขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่ภาคส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัด เช่น หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันหยิบยกและขับเคลื่อนประเด็น รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19 และประเด็นอื่น ๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนภายในจังหวัด ทั้งนี้ เครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดอยู่ระหว่างพัฒนารูปแบบการจัดสมัชชา สุขภาพจังหวัดให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และจะประสานการทำงานกับจังหวัดและหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดนราธิวาส จึงขอให้ท่านสนับสนุนการดำเนินการตามแผน “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด 19” ดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยทาง QR Code

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกรัฐ หลีเส้น)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

โทร/โทรสาร ๐-๗๓๖๔-๒๖๓๘

สรุปประเด็นและมติที่ประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓

วันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐-๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมชัยนาทนเรนทร อาคาร ๑ ชั้น ๒ ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

เรื่อง	สรุปประเด็น/สถานการณ์	มติที่ประชุม และข้อเสนอแนะของ คสช.
๑. เรื่องแจ้งที่ประชุมทราบ ๑.๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ	นายสาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข รองประธานกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เป็นประธานการประชุม แจ้งที่ประชุมทราบว่า การต่อสู้กับสถานการณ์โควิด19 ผ่านมาระยะหนึ่งแล้ว พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ทุกภาคส่วน มีเป้าหมายเดียวกัน และมีการสื่อสารเป้าหมายที่เข้าใจง่ายทำให้เข้าถึงประชาชน จึงให้ความร่วมมือดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้ประชาชนร้อยละ ๙๙ สวมหน้ากากอนามัย ทำให้สามารถป้องกันและควบคุมโรคได้	รับทราบเรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
๑.๒ รับรองระเบียบวาระการประชุม	การประชุมคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ มีระเบียบวาระเพื่อทราบ จำนวน ๒ เรื่อง ระเบียบวาระเพื่อพิจารณา จำนวน ๓ เรื่อง และระเบียบวาระอื่น จำนวน ๑ เรื่อง ซึ่งมีระเบียบวาระที่สำคัญ คือ ความคืบหน้าและข้อเสนอก้าวต่อไปของการขับเคลื่อนแผน “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ช่วยชาติสู้ภัยโควิด19”	รับรองระเบียบวาระการประชุม คสช. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓

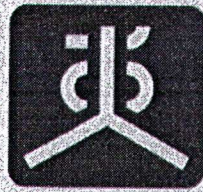
เรื่อง	สรุปประเด็น/สถานการณ์	มติที่ประชุม และข้อเสนอแนะของ คสช.
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา ๕.๒ ความคืบหน้าและข้อเสนอก้าวต่อไปของการขับเคลื่อนแผน “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด19”	๑. สช. ได้ประสานความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินการตามแผน “พลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด19” ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ทำให้ในพื้นที่เกิดมาตรการต่างๆ ของประชาชน ในการหนุนเสริมมาตรการของรัฐบาลในการสู้ภัยโควิด19 และมีหลายพื้นที่ได้ยกระดับเป็นข้อตกลงร่วมหรือธรรมนูญประชาชนที่มีการประกาศเป็นสัญญาประชาคมไว้อย่างชัดเจน ๒. สช. ได้ประสานความร่วมมือกับมหาเถรสมาคม คณะกรรมการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติฝ่ายบรรพชิต จัดประชุมเสวนา “ธรรมนูญสงฆ์ รวมพลังบวร สู้วิกฤตโควิด 19” เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓ ถ่ายทอดสดจากช่อง สถานีวิทยุโทรทัศน์โลกพระพุทธศาสนาเฉลิมพระเกียรติฯ (WBTV) และ Facebook Live สช. ไปยังคณะสงฆ์ และเครือข่ายทั่วประเทศ เพื่อให้วัดเป็นศูนย์กลางที่พึ่ง ให้กำลังใจคนในชุมชนรับมือกับวิกฤตครั้งนี้ ๓. เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน มีการประชุมผู้บริหารของ ๑๒ หน่วยงาน โดยมี ศ.(พิเศษ) สำเริง แหยมกระโทก ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน เพื่อสรุปความคืบหน้าและจัดทำข้อเสนอก้าวต่อไปของการขับเคลื่อนแผน “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด19” ที่ประชุมมีมติมอบให้ สช. เสนอต่อ คสช. พิจารณาให้การสนับสนุนการขับเคลื่อนงาน ดังนี้ ๑) ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นให้การสนับสนุนตำบล หมู่บ้านที่มีการจัดทำข้อตกลงร่วมหรือธรรมนูญประชาชน สู้ภัยโควิด19 หรือธรรมนูญอื่นๆ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ โดยใช้เนื้อหาของข้อตกลงร่วมหรือธรรมนูญประชาชน	๑) รับทราบผลการขับเคลื่อนแผน “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด-19” และเห็นชอบหลักการข้อเสนอของที่ประชุมผู้บริหาร ๑๒ หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓ ๒) ให้ สช. ประสานหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ จัดทำร่างแนวทางสนับสนุนให้มีเวทีพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ หรือเวทีสมัชชาสุขภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในจังหวัด และเสนอ คสช. พิจารณาเห็นชอบต่อไป <u>ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</u> ๑) สนับสนุนแนวคิดการสานพลังเครือข่ายทุกภาคส่วนทำงานร่วมกันในแนวราบ โดยคำนึงถึงเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก แต่ละหน่วยงานไม่แยกส่วนกันทำงานตามตัวชีวิตของตนเอง จึงขอให้ สช. ประสานการทำงานกับเครือข่ายภาคประชาชน สภาองค์กรชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ๒) ขอให้ใช้ศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สนับสนุนการทำงานในชุมชน เนื่องจากมีประสบการณ์ทำงานมายาวนานกว่า ๔๐ ปี เป็นคนทำงานด้วยจิตอาสาที่มีองค์ความรู้

เรื่อง	สรุปประเด็น/สถานการณ์	มิติที่ประชุม และข้อเสนอแนะของ คสช.
	ดังกล่าวประกอบการจัดทำแผนงานประจำปีของหน่วยงานหรือใช้เป็นกรอบในการสนับสนุนงบประมาณโครงการต่างๆ ของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ได้ ๒) สนับสนุนให้มีการพัฒนาและขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพของทุกจังหวัดให้เป็นเวทีพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่ภาคส่วนต่างๆ ภายในจังหวัด เช่น หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมร่วมกันหยิบยกและขับเคลื่อนประเด็นรวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้วิกฤตโควิด19 และประเด็นอื่นๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในจังหวัด	ด้านสุขภาพ และได้รับการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ๓) ควรศึกษาถอดบทเรียนการทำงานของจังหวัดที่ปลอดภัยโควิด ซึ่งมีอยู่ ๙ จังหวัด โดยพิจารณาประเด็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น ความเข้มแข็งของพลังชุมชน การใช้เครื่องมือ/กระบวนการต่างๆ สนับสนุนการทำงาน เช่น กระบวนการธรรมนูญตำบล โดยใช้กองทุนสุขภาพตำบลสนับสนุนนั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหาของคนในชุมชนได้ทุกเรื่อง ทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม แต่เนื่องจากเป็นการทำงานแบบใช้พลังอำนาจอ่อน (Soft Power) ในแนวราบ หากได้รับการสนับสนุนจากพลังอำนาจรัฐ (Hard Power) ในแนวตั้ง ผสมผสานการทำงานร่วมกันจะช่วยขยายผลได้เร็วยิ่งขึ้น ๔) ในระยะแรกนี้ ใช้ประเด็นงานโควิดในการกระตุ้นจุดประกายแนวคิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชน และชวนกลุ่มคนจิตอาสา เยาวชนคนรุ่นใหม่เข้าร่วมด้วย นำไปสู่กระบวนการจัดทำข้อตกลงชุมชน หรือธรรมนูญตำบล ในระยะต่อไปค่อยๆ พัฒนาต่อยอดการใช้

เรื่อง	สรุปประเด็น/สถานการณ์	มติที่ประชุม และข้อเสนอแนะของ คสช.
		กระบวนการนี้ไปทำงานประเด็นอื่นๆ ของชุมชนต่อไป ๕) ควรเชื่อมประสานการทำงานกับหอการค้าจังหวัด ให้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการแผน “รวมพลัง พลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด” ด้วย เนื่องจากภาคธุรกิจเอกชน มีบทบาทในการสนับสนุนด้านการบริหารจัดการทรัพยากร กระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ได้ มีตัวอย่างของการบริหารจัดการตู้ปันสุข โดยช่วยอุดหนุนกันซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่นำมาจัดทำถุงยังชีพใส่ไว้ในตู้ปันสุข เป็นต้น ๖) ขอให้พิจารณาประเด็นผลกระทบจากโควิดด้วย เช่น ปัญหาการฆ่าตัวตาย เป็นต้น ๗) ควรใช้สถานการณ์โควิดให้เป็นโอกาสในการสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน พัฒนาปัญญาของคนในสังคม มีการจัดการความรู้จากบทเรียนที่เกิดขึ้นนี้มาใช้สร้างความปกติใหม่ (New Normal) ของสังคม ๘) การดำเนินงานในพื้นที่เป็นไปด้วยดี ควรมีการถอดบทเรียนปัจจัยแห่งความสำเร็จ เช่น ความกลัวโรคของประชาชนทำให้ใส่ใจป้องกันดูแลสุขภาพของตนเอง การที่หน่วยงาน องค์กรภาคส่วนต่างๆ ลดอัตราของตนเอง หันมาทำงานร่วมกัน เป็นต้น

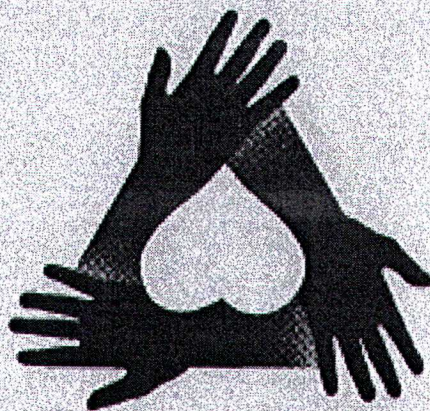
เรื่อง	สรุปประเด็น/สถานการณ์	มติที่ประชุม และข้อเสนอแนะของ คสช.
๖. เรื่องอื่นๆ ๖.๑ นิตหมายครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ (๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓)	ฝ่ายเลขานุการเสนอ นิตหมายการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ ในวันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	เห็นชอบ นิตหมายการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ ในวันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.
๖.๒ การรับรองมติการประชุม คสช. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓	ฝ่ายเลขานุการสรุปมติการประชุม คสช. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ ต่อที่ประชุมเพื่อ พิจารณารับรองมติ และมอบให้ฝ่ายเลขานุการไปดำเนินการต่อไป	เห็นชอบรับรองมติการประชุม คสช. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ ทุกระเบียบวาระ และมอบให้ฝ่าย เลขานุการดำเนินการต่อไป

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
 สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
 โทร. ๐ ๒๘๓๒ ๔๐๒๔ โทรสาร ๐ ๒๘๓๒ ๔๐๐๑

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

แนวทางการจัดประชุมสมาชิกสุขภาพจังหวัด

สมาชิกสุขภาพ

๑. ขั้นตอนการจัดประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

การจัดประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด ถือเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) การแสวงหาฉันทามติต่อข้อเสนอเชิงนโยบายที่น่าเข้าพิจารณา (๒) การจัดกิจกรรมนำกรณีศึกษา และการปฏิบัติการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพในประเด็นต่างๆ ที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้แทนกลุ่มเครือข่ายต่างๆและผู้สนใจอื่นๆ และ (๓) การติดตามและผลักดัน เพื่อขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพต่างๆ โดยมีกิจกรรมสำคัญๆ ได้แก่

๑.๑ การกำหนดผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

อาจแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ

๑) สมาชิกสมัชชาสุขภาพจังหวัด หมายถึง ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ๔ ประเภท ได้แก่

(๑) กลุ่มเครือข่ายตามพื้นที่ แบ่งกลุ่มเครือข่ายตามพื้นที่อำเภอ หรือกลุ่มอำเภอ สำหรับจังหวัดใหญ่ หรือตามพื้นที่ตำบล สำหรับจังหวัดขนาดเล็กที่มีจำนวนอำเภอน้อย

(๒) กลุ่มเครือข่ายหน่วยงานและองค์กรภาครัฐ ซึ่งครอบคลุมทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม องค์กรอิสระ และหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในจังหวัด

(๓) กลุ่มเครือข่ายหน่วยงานและองค์กรภาควิชาการ ซึ่งครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัย วิทยาลัย สถาบันการศึกษา วิทยาเขต สำนักงาน สมาคม ศูนย์วิจัย หน่วยงานและองค์กรชื่อต่างๆ ที่ทำงานเกี่ยวกับวิชาการ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัด

(๔) กลุ่มเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมและเอกชน ซึ่งครอบคลุมทั้งมูลนิธิ สมาคม ชมรม สภาสมาคม เครือข่าย และกลุ่มต่างๆ ทั้งที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล ที่มีการรวมตัวกันทำงานด้านต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัด

การจัดกลุ่มเครือข่ายในแต่ละจังหวัด อาจจัดกลุ่มเครือข่ายอยู่ที่ประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ กลุ่มเครือข่าย เพื่อให้องค์กรทุกภาคส่วนได้มีโอกาสเข้าร่วมกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดได้อย่างทั่วถึง และควรมีการทบทวนเพื่อปรับเพิ่มจัดกลุ่มเครือข่ายให้เหมาะสมยิ่งขึ้นทุกๆ ปีด้วย

๒) ผู้สังเกตการณ์ หมายถึง ผู้ที่คจสจ.เชิญหรืออนุญาตให้เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุม เช่น นักศึกษา นักวิชาการ ผู้อื่นจากภายนอกจังหวัด เป็นต้น

๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่ คจสจ.เชิญเข้าร่วมประชุม ในฐานะเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ หรือมีบทบาทพิเศษ เช่น นักวิชาการอาวุโส สส. สว. ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกจังหวัด เป็นต้น

๔) ประชาชนทั่วไป คจสจ.อาจเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจได้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือกิจกรรมอื่นๆ ได้ตามความเหมาะสม

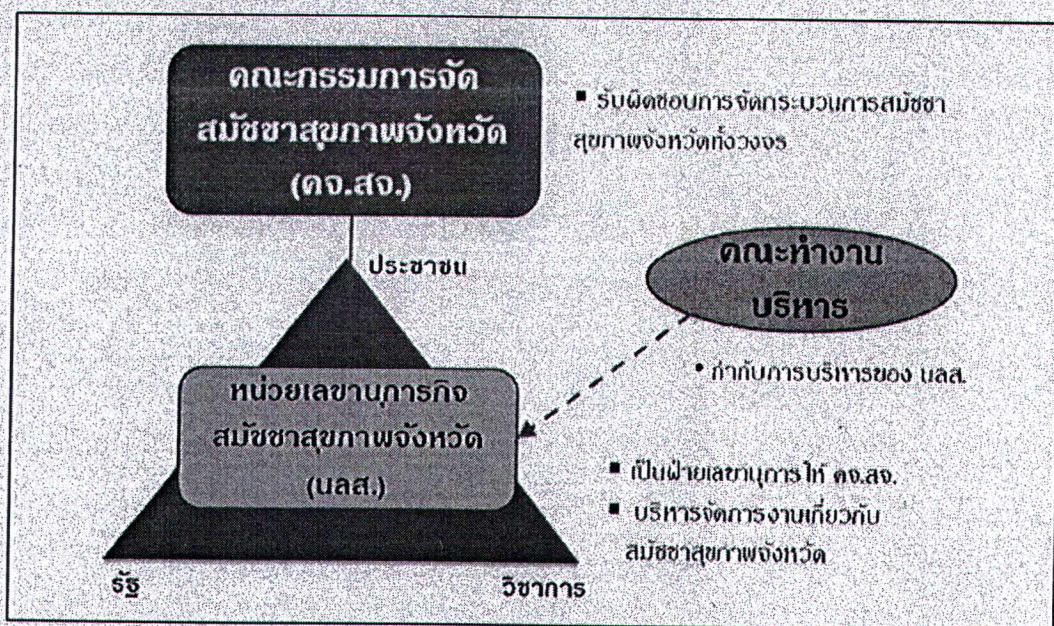
๑.๒ การกำหนดบทบาทของผู้เข้าร่วมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

๑) ประธานคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพจังหวัด (คจ.สจ.) ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด โดยมีคณะทำงานบริหารและทีมงานหน่วยเลขานุการกิจสมัชชาสุขภาพจังหวัด (นลส.)^๑ เป็นฝ่ายเลขานุการ ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดเตรียมทีมงานแผนกต่างๆ เพื่อช่วยทำงานในบทบาทหน้าที่ต่างๆ ให้ครบถ้วน

๒) คณะทำงานต่างๆ ที่คจ.สจ. แต่งตั้งมีหน้าที่ตามที่มอบหมายไว้ในคำสั่งแต่งตั้ง

๓) สมาชิกสมัชชาสุขภาพที่มาในนามกลุ่มเครือข่าย ๔ ประเภท ควรจัดที่นั่งให้ชัดเจนตามกลุ่มเครือข่ายประเภทต่างๆ มีบทบาทหน้าที่และสิทธิแสดงความคิดเห็นในนามกลุ่มเครือข่ายของตน (ไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัว) ต่อร่างข้อเสนอเชิงนโยบายต่างๆ ตามระเบียบวาระการประชุม ในฐานะเป็นสมาชิกหลักของที่ประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมอื่นๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกสมัชชาสุขภาพ ได้แก่ ผู้สังเกตการณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และประชาชนทั่วไป อาจมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นต่อร่างมติได้หากมีเวลาเหลือมากพอ และประธานในที่ประชุมอนุญาต

แผนภาพที่ ๑ แสดงโครงสร้างกลไกจัดกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัด

^๑ หน่วยเลขานุการกิจสมัชชาสุขภาพจังหวัด (นลส.) เป็นหน่วยบริหารจัดการขนาดเล็กที่มีความคล่องตัว ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้การดูแลสนับสนุนของหน่วยงาน หรือองค์กรหนึ่งองค์กรใดในจังหวัดก็ได้ แล้วแต่การตกลงกันของภาคีเครือข่ายในจังหวัดนั้นๆ เช่น อยู่ภายใต้การดูแลสนับสนุนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานอื่น หรือมูลนิธิ หรือสมาคมสาธารณะประโยชน์อื่น เป็นต้น นลส. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการให้กับคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพจังหวัด (คจ.สจ.) ทั้งนี้ นลส. ที่ทำงานแบบมีส่วนร่วมได้เป็นอย่างดี ควรมี "คณะทำงานบริหาร" ที่ประกอบด้วยตัวแทนแกนนำขององค์กรภาคี ๓ ภาคส่วนที่ได้รับการยอมรับทำหน้าที่กำกับทิศทางการทำงาน ดูแลและสนับสนุนการทำงานของ นลส. อย่างมีธรรมาภิบาล

๑.๓ กำหนดระเบียบวาระการประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

ให้มีการกำหนดระเบียบวาระการประชุมที่ชัดเจน และดำเนินการประชุมไปตามลำดับ เพื่อให้ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายต่างๆที่เป็นสมาชิกสมัชชาสุขภาพจังหวัด ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง เพื่อหาฉันทมติร่วมกันเป็นเรื่องๆไป

๑.๔ การดำเนินการประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

การประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด เป็นเวทีการพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสมานฉันท์ ซึ่งต้องใช้ทั้งเหตุผลและความรักความเข้าใจกันและกัน ไม่ใช่เวทีเอาชนะคะคานกัน และไม่ใช่เวทีสำหรับตีสำนวนโวหาร ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดกติกาหรือข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้การประชุมเป็นระบบ มีส่วนร่วมจากกลุ่มเครือข่ายอย่างกว้างขวาง และเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น การกำหนดเวลาให้ผู้อภิปรายคนละ ๓-๕ นาที ผู้อภิปรายจะได้เตรียมตัวมาล่วงหน้าและพูดเข้าประเด็น ไม่เยิ่นเย้อ วกวน ทำให้เสียเวลาอันมีค่าของที่ประชุมโดยไม่จำเป็น การกำหนดให้ผู้อภิปรายอย่างสร้างสรรค์ ไม่กล่าวหาว่าร้าย หรือใช้ถ้อยคำรุนแรง เป็นต้น

เพื่อให้การประชุมเป็นไปอย่างราบรื่น ฝ่ายเลขานุการควรมีทีมอำนวยความสะดวก ช่วยจัดคิวผู้อภิปรายก่อนหลังตามที่มีการแสดงความจำนง และหากเป็นไปได้ ฝ่ายเลขานุการควรจัดบันทึกความเห็นของทุกคนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หรือให้ผู้แสดงความเห็นเขียนสรุปความเห็นของตนส่งให้ฝ่ายเลขานุการเก็บไว้ด้วย เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานการประชุม และการใช้อ้างอิงต่อไปได้

ในกรณีที่มีความเห็นขัดแย้งกันจนหาข้อสรุปไม่ได้ ควรจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือวงเล็ก นอกห้องประชุมใหญ่ ระหว่างสมาชิกสมัชชาสุขภาพที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันก่อน โดยมอบให้ผู้เหมาะสมทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมย่อยนั้น จนเมื่อได้ข้อสรุปร่วมกันแล้วจึงค่อยนำกลับเข้ามาคุยกันต่อในห้องประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่ง

๑.๕ การจัดทำเอกสารสรุปมติที่ประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

เมื่อร่างมติข้อเสนอเชิงนโยบายตามประเด็นต่างๆ ที่ผ่านการพิจารณาของที่ประชุมสมัชชาฯ ตามระเบียบวาระการประชุมแล้ว ฝ่ายเลขานุการมีหน้าที่ปรับเอกสารให้เป็นไปตามมติที่ประชุม แล้วนำกลับเข้าไปให้ที่ประชุมใหญ่รับรองอีกครั้งหนึ่งก่อนปิดประชุมสมัชชาฯ เพื่อให้ได้เป็นฉันทมติร่วมกันของที่ประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

เมื่อเสร็จสิ้นการประชุมสมัชชาสุขภาพฯแล้ว ควรทำการเผยแพร่มติสมัชชาสุขภาพจังหวัดไปยังหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่ายต่างๆ รวมไปถึงสาธารณะด้วย เพื่อทุกฝ่ายใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการผลักดันติดตามขับเคลื่อนมติเหล่านั้นให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมให้มากที่สุดต่อไป

๒. การขับเคลื่อนสมัชชาสุขภาพมติสู่การปฏิบัติ

๒.๑ การขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพจังหวัด

การติดตาม ผลักดัน และขับเคลื่อนมติจากสมัชชาสุขภาพไปสู่การปฏิบัติเป็นงานที่มีความสำคัญมาก ดังนั้น คจสจ.ควรกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการทำงานในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องหลังการประชุมสมัชชาสุขภาพด้วย ซึ่งการดำเนินการเรื่องนี้ มีได้หลายวิธี หลายช่องทาง ได้แก่

๑) ประสานงานกับหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายที่ทำงานเกี่ยวข้องกับมติเรื่องนั้นๆ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ หรืออบจ. หรือเทศบาล หรืออบต.ต่างๆ หรือมูลนิธิ สมาคมต่างๆ เพื่อแสวงหาความร่วมมือทำงานขยายผลตามมติดังกล่าวให้เข้มข้นและกว้างขวางกว่าเดิม

๒) การทำงานผ่านการสื่อสารสาธารณะ เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจของสาธารณะ โดยหวังให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมผลักดันการดำเนินการตามมติสมัชชาสุขภาพจังหวัดในวงกว้าง ซึ่งอาจทำได้ด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดแถลงข่าว การนำเสนอผ่านเวทีสาธารณะต่างๆ การสื่อสารผ่านสื่อทีวี วิทยุท้องถิ่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น

๓) ในกรณีที่มีบางเรื่อง ไม่มีหน่วยงาน องค์กร หรือเครือข่ายภาคีใดทำอยู่ก่อน หรือมีหน่วยงาน องค์กรเครือข่ายภาคีจำนวนมากทำงานอยู่แล้ว คจสจ.ก็อาจจัดเวทีให้มีการพูดคุยปรึกษาหารือกัน เพื่อแสวงหาจุดร่วมในการขับเคลื่อนมติร่วมกัน หรืออาจจัดให้มีกลไกเฉพาะขึ้นมาทำงานร่วมกัน เช่น ให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจ หรือกลุ่มทำงานเฉพาะกิจ ขึ้นมาทำงานหรือติดตามการขับเคลื่อนมติร่วมกัน เป็นต้น

๔) ในกรณีที่คจสจ.พิจารณาเห็นว่า มติสมัชชาสุขภาพฯเรื่องใดเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการดำเนินงานในระดับชาติ ต้องการให้คสช.ทราบ หรือให้คสช.สนับสนุนการขับเคลื่อนอย่างใดก็สามารถแจ้งคสช. หรือสช.ได้ หรือเห็นว่าเรื่องใดควรเสนอต่อคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ(คจสช.)เพื่อพิจารณาจัดเป็นระเบียบวาระในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เพื่อต่อยอดยกระดับให้เป็นเรื่องระดับชาติ ก็สามารถเสนอได้

๒.๒ การติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพฯ

คจสจ.และ นสส.ควรวางระบบติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามมติต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และควรนำเข้าไปรายงานความก้าวหน้าในการประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัดในปีต่อๆ ไปอย่างสม่ำเสมอด้วย เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลการปฏิบัติตามมติต่างๆที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งควรแสดงให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อที่สมาชิกสมัชชาสุขภาพจังหวัดจะได้รับทราบ และช่วยกันหาทางแก้ไข หรือช่วยกันผลักดันขับเคลื่อนให้เกิดพลังมากยิ่งขึ้นด้วย

อนึ่ง เนื่องจากมติสมัชชาสุขภาพฯ ไม่มีอำนาจบังคับ (ที่เรียกว่าอำนาจแข็ง หรือ hard power)แต่เป็นอำนาจอ่อน (soft power) ดังนั้น ต้องไม่หวังใช้มิติไปบังคับหน่วยงาน องค์กร หรือภาคีใดตรงกันข้าม ควรใช้มติสมัชชาสุขภาพฯในลักษณะเป็นเครื่องมือชวนกันทำงานร่วมกัน และควรใช้วิธี

ยกย่องชื่นชมหน่วยงาน องค์กร ภาคีต่างๆ ที่ให้ความสำคัญกับมิติและนำไปดำเนินการอย่างเด่นชัด เพื่อสร้างให้เกิดแรงจูงใจทางบวก

นอกจากนี้ ในกรณีที่มีหน่วยงาน องค์กร ภาคีใดๆ ได้นำมิติสุขภาพจังหวัดไปดำเนินการจนเห็นเป็นรูปธรรม ควรเชิญองค์กรเหล่านั้นนำประสบการณ์มานำเสนอเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในการประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัดประจำปี ในเวทีประชุมสมัชชาสุขภาพย่อย หรือในเวทีสาธารณะอื่นๆ ที่เหมาะสมด้วย

๓. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปฏิบัติการต่างๆ ในงานประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด

ในการจัดประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัด นอกจากเป็นการประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อหาฉันทามติดต่อข้อเสนอเชิงนโยบายแล้ว กิจกรรมสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ต้องจัดให้มีด้วย เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศในการประชุมมีชีวิตชีวา ไม่เป็นทางการ และมีความเป็นธรรมชาติมากขึ้น กิจกรรมนั้นก็คือ กิจกรรมสาธิต จัดแสดง หรือนำเสนองานที่มีปฏิบัติการจริงในพื้นที่ โดยหน่วยงาน องค์กร หรือเครือข่ายภาคต่างๆ ที่น่าสนใจ

ซึ่งกิจกรรมที่จัดมานำเสนอเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันนี้ ควรเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประเด็นที่นำเข้าพิจารณาในที่ประชุมสมัชชาสุขภาพครั้งนั้นๆ หรือเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนมิติสุขภาพสุขภาพาครั้งที่ผ่านมา หรือเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนมิติสุขภาพสุขภาพแห่งชาติ ที่มีการดำเนินการมาแล้ว อย่างเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่ง หรือที่มีความน่าสนใจเป็นพิเศษ

รูปแบบการจัดกิจกรรมในส่วนนี้ อาจจัดเป็นพื้นที่สาธารณะในรูปของ “ลานสมัชชาสุขภาพ” ที่มีทั้งเวทีกลาง และพื้นที่สำหรับนำเสนอกรณีศึกษาที่น่าสนใจ ซึ่งควรพิจารณาแล้วและเชิญให้เข้าร่วม

กิจกรรมในส่วนนี้ ควรมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในประชาชนในจังหวัดได้รับทราบ และมีโอกาสเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ควรระมัดระวังไม่ให้มีการจัดกิจกรรมในส่วนนี้มากเกินไปจนเกินไป เพราะอาจไปกระทบต่อกระบวนการประชุมเพื่อแสวงหาฉันทามติดต่อข้อเสนอเชิงนโยบาย ซึ่งเป็นงานหลักของสมัชชาสุขภาพจังหวัด และควรระมัดระวังไม่ให้กลายเป็นการนำเสนอกิจกรรมที่มุ่งผลประโยชน์ขององค์กร/เครือข่ายในรูปแบบต่างๆ เช่น ผลประโยชน์ทางการเงิน ทางการเมือง เป็นต้น เพราะจะทำให้กระบวนการสมัชชาสุขภาพด้อยคุณค่าลงไป

๔. การสื่อสารทางสังคม

กระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัด นอกจากมุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้มีกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแล้ว หัวใจสำคัญอีกด้านหนึ่งก็คือ การทำให้สังคมมีความเคลื่อนไหวไปพร้อมๆ กัน ดังนั้น การสื่อสารทางสังคม จึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะเข้ามาช่วยทำให้ประเด็นนโยบายสาธารณะได้รับความสนใจจากประชาชนทุกภาคส่วน และเป็นช่องทางหนึ่งในการเข้าร่วมกันพัฒนาและ

ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้วยกัน ให้เกิดพลังมากยิ่งขึ้น และสามารถทำให้มติสมัชชาสุขภาพจังหวัดเกิดเป็น “วาระของจังหวัด” ที่ทุกฝ่ายร่วมกันเป็นเจ้าของและร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม

ในกระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดที่มีวงจรตลอดปี ควรมีกิจกรรมสื่อสารทางสังคมทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดประชุมสมัชชาสุขภาพจังหวัดประจำปี ด้วยการเชิญชวนเครือข่ายสื่อมวลชนในพื้นที่ทุกแขนง ได้ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุโทรทัศน์ เคเบิลทีวี วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ศิลปิน ฟ้าบ้าน ฯลฯ โดยไม่มองว่าสื่อมวลชนเป็นเพียงช่องทางการสื่อสารเท่านั้น แต่ควรเชิญชวนกลุ่มสื่อมวลชนต่างๆ ที่ มักจะสนใจเรื่องราวที่เป็นสาธารณะอยู่แล้ว ได้เข้าร่วมกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้วยกัน ก็จะเป็นการดี

ในบางจังหวัดมีการเชิญชวนสื่อมวลชนเข้าร่วมพัฒนาช่องทางการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างมติ ข้อเสนอต่างๆ เช่น ที่จังหวัดสงขลาเคยมีการจัด “สมัชชาสุขภาพทางอากาศ” ผ่านทางวิทยุกระจายเสียง เปิดให้ ประชาชนที่สนใจร่วมแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ เป็นต้น

ในการทำงานด้านการสื่อสารทางสังคมนี้ คงจ.อาจจัดให้มีคณะทำงานขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ช่วยวาง ยุทธศาสตร์การสื่อสาร คัดกิจกรรม และวางแผนปฏิบัติการสื่อสารเกี่ยวกับกระบวนการและประเด็นที่มีการพิจารณา ในสมัชชาสุขภาพ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่สนใจได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสมด้วย

อนึ่ง เนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) มีช่องทางสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต คือ “สถานีวิทยุและโทรทัศน์สุขภาพแห่งชาติ” หรือ สช.ออนไลน์ เผยแพร่ทาง www.healthstation.in.th ทำ หน้าที่เป็นสถานีกกลางช่วยเชื่อมการสื่อสารเกี่ยวกับกระบวนการสมัชชาสุขภาพต่างๆ ซึ่งจะทำให้ข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมัชชาสุขภาพจังหวัดได้ไหลเวียนและรับรู้ถึงกันกว้างขวางขึ้น และยังมีธนาคารเสียง (Sound Bank) ที่สื่อต่างๆ สามารถนำไปเผยแพร่ต่อได้

หน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายต่างๆ สามารถร่วมใช้พื้นที่สาธารณะดังกล่าวได้ ทั้งการถ่ายทอดสด การรายงานพิเศษ การรายงานข่าว การจัดให้มีนักข่าวพลเมือง การจัดเวทีสมัชชาสุขภาพทางอากาศ ฯลฯ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ได้ในรูปของวิดีโอ เสียง หรือข่าวสารทั่วไปได้อีกด้วย

นอกจากนี้ ยังมีเว็บไซต์ www.samatcha.org ที่หน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่ายต่างๆ สามารถส่งข้อมูล ข่าวสารมาให้เผยแพร่ได้อีกด้วย และ สช.ยังมีหนังสือพิมพ์รายเดือน “สานพลัง” ที่สามารถใช้เป็นช่องทางการสื่อสารได้ด้วย

รายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อที่ สำนักขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะระดับพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพ แห่งชาติ ชั้น ๓ อาคารสุขภาพแห่งชาติ เลขที่ ๘๘/๓๙ หมู่ที่ ๔ ซ.ติวานนท์ ๑๔ ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทรศัพท์: ๐๒ ๘๓๒ ๙๐๘๓ และ ๐๒ ๘๓๒ ๙๑๑๖

อีเมล ap@nationalhealth.or.th เว็บไซต์ <https://www.nationalhealth.or.th>